

Pris 25 kr

Steffensvägen

Som mångårig medlem i Calluna har jag blivit ombedd att berätta om historien bakom Steffensvägen i Höllviken och det tidiga byggandet på Falsterbonäset. Trots släktskapet med upphovsmannen Herman Steffen kan jag endast i begränsad omfattning tillmötesgå denna begäran dels för att jag är för ung för att själv minnas årtal kring 1920-30, dels för att jag är född och varit bosatt i Östergötland hela mitt liv. Med hjälp av släktbok och gamla fotoalbum vill jag dock redogöra för vad jag vet.

Jag heter John Ericson och är son till Herta i syskongruppen nedan. Herman var alltså min morfar. Han dog 1932, samma år och månad som jag föddes. I vår släktbok om Steffen, som går tillbaka till 1500-talet, står följande att läsa om:

Herman Gustav Steffen

Född den 25 april 1859 på Stora Rudet, Mölltorps församling, Skaraborgs Län. Död den 22 februari 1932 i Höllviken. Gift den 17 oktober 1888 i Alstad kyrka med

Gerda Maria Wulff född den 25 december 1868. Död 1954. Föräldrar: Kyrkoherde Carl Rudolf Wulff (1822-1896) och Emma Lundius.

Barn: Ivar Gustaf	1889 - 1977
Victor Harald	1893 - 1988
Herta Maria	1894 - 1981
Hugo Lennart	1904 - 1978

Herman bodde åren 1861-62 i Stockholm, sedan i Motala, där han undervisades först av systrarnas guvernant, sedan i Motala Privatskola för gossar. År 1874 blev han elev vid Motala Verkstad, 1879 erhöll han av Jernkontoret ett 2-årsstipendium och for till USA för utbildning i gjuteriyrket. Efter hemkomsten år 1883 blev han gjutmästare vid Kockums Mekaniska Verkstad i Malmö, där han efter 38 års tjänst avgick med pension. Då pansarbåten *Gustaf V* sjösattes i Malmö år 1918, utnämndes Herman till Riddare av Vasaorden. Efter pensionen byggde han villa Syllenäs på Falsterbonäset och

Steffensvägen

Hänt sedan sist

Absoluta Favoriter

Våren använde vi bland annat till att planera utställningen »Absoluta Favoriter« på Magasinet i Falsterbo. Vi visade även denna gång bilder från främst 50- 60- och 70-talet. Det kom inte lika många besökare i sommar som vi har blivit bortskämda med tidigare år.

Å andra sidan gick ekonomin ihop, vilket utställningarna annars inte brukar göra – om man inte räknar in bokförsäljning och nya medlemmar. Dessutom träffar vi en massa trevliga människor och får låna bilder som kan användas i kommande projekt.

Vi har också haft ett föredragsprogram under vår och höst och arbetat med att få våra »adopterade« värn längs Falsterbokanalen färdiga för visning.

Paus

Vi har dock bestämt oss för att inte göra någon större utställning under 2014. Vi behöver istället se till att bli färdiga med en del bokprojekt som legat i träda under allt för lång tid.

Det gäller en kartbok med äldre kartmaterial över Falsterbonäset, en bok om butiker i Skanör och Falsterbo och en bok om Höllvikens framväxt.

Styrelsemedlemmarna har ju bara en begränsad tid att tillgå och vi blir lätt splittrade på alla intressanta projekt som dyker upp.

Visserligen tar bokprojekt tid, ofta flera år, men vissa utlovade böcker har nu dragit över tiden lite för mycket. Vi lovar att försöka bättra oss på den punkten.

flyttade in där 1924.

Herman var en arbetsam, sparsam och konciliant (försonlig) man, för-synt men också bestämd. Han hade gott sinne för humor och åt en god historia kunde han skratta så tårarna rann. Med sina egna bekymmer teg han och redde ut dem själv. Han var en skicklig skulptör och tecknare och var i vida kretsar känd som en framstående yrkesman, värderad av sina chefer och omtyckt av kamrater och underlydande. En kortväxt, energisk

gentleman, uppskattad sällskapsmänniska och ett utomordentligt stöd för de sina.

Släktboken skriver om makan Gerda, min mormor, och hur hon var, men jag vill här bara återge hur hon gjorde en livräddning, som har anknytning till Höllviken. Så här skriver sonen Victor, min morbror, om händelsen så som han minns den vid nedteckningar om slakten efter sin pensionering från läkaryrket omkring 1959:

Steffensvägen på 1930-talet.

»En sak som mamma med rätta var mycket stolt över var räddningen av Ida Ekelund från drunkning. Jag var med. Vi låg och solade bakom dynerna vid stranden av Östersjön på Falsterbonäset. Jag hörde något konstigt ljud och kom underfund med att det var ett nödrop utifrån havet och där såg vi ett huvud. Vi rusade ut och fann mamma Gerda och hon höll en annan kvinna i håret. Någon trodde det var min syster Herta men det visade sig vara Ida Ekelund, hustru till kamreraren vid Staffanstorps Sockerfabrik. De var nu inne på grunt vatten och det var ingen svårighet att få upp dem på stranden. När vi fått upp den medvetlös och cyanotiska frun, började vi konstgjord andning enligt en mycket enkel metod, nämligen genom att lägga henne på rygg och föra armarna ut och in mot bröstet. Mycket vatten kom ur munnen och det visade sig att hon var vid liv ...

Fick en silverskål

Mamma erhöll senare av Georg Ekelund som belöning eller tack en silverskål, som jag tror användes som dopskål vid min bror Hugos dop. Ida Ekelunds vidare öden är mig obekanta. Deras dotter Mim är bekant för svenska folket som filmskådespelerska och som maka åt Edvard, Kalle på Spången, Persson«.

Efter all denna text och alla dessa årtal tittar vi på de foto jag bifogat

och börjar med fotot av huset Syl-lenäs. Det var nybyggt 1924 och det var skog till vänster, en väg framför och att Barnsjukhuset skymtar borta till höger. På gavelspetsen under det halvrunda fönstret syns skylten, där det står Syllenäs. Fotot på nästa sida är tagit några år senare. Tomten runt huset har gjorts i ordning och två små flickor, som troligen är mina äldre systrar, leker i gräset, eller snarare i ljungen. Morfar Herman sitter i trädgårdsgruppen med skärmössa mot solen. Det framgår av ett annat kort att området kring huset är ganska kalt och skogen är nog mera dungar e.dyl. Jag tror mig veta att man satte mängder av små tallplantor över näset för att binda sanden. Därför blev jag förvånad att det fanns så många stora granar vid mitt senaste besök på Ljungen 2006, liksom en stor björk med fem stammar. Huset ligger kvar med adress Ljungvägen 3.

AB Kämpingebuktens Strandbad

Innan Syllenäs byggdes hade familjen sommarstugor på näset, som hette He-debo och Lillstugan, som väl motsvarade vår tids fritidshus. Herman hade tillsammans med vänner bildat AB Kämpingebuktens Strandbad och köpt en landremsa på 59 tunnland tvärs över näset. Det finns inga årtal angivna men jag kan bara gissa att detta skedde omkring sekelskiftet. Förekommande

Calluna fyller 20!

2014 fyller föreningen tjugo år och att vi lovar komma med något utöver det vanliga för medlemmarna. En idékommitté arbetar med detta.

Det är en ganska diger lista på vad styrelsen gjort genom åren: 17 böcker och skrifter, 53 nummer av denna tidning, ett tiotal större utställningar och många små, bland annat 20 på ToppenGallerian. Till detta kommer föredrag, studiecirkel, guidningar mm. Styrelsen har sammanträtt över 200 gånger förutom årsmöten och alla arbetsmöten och intervjuer i samband med olika projekt.

När vi startade föreningen, tyckte vi det verkade lite besvärligt med medlemmar. Måste man ha sådana, undrade vi. Första årsmötet kallade vi därför in vår enda medlem till mötet. Det blev Leif Brost som fick sitta och ropa *ja* till styrelsens olika förslag!

Nu närmar vi oss 700 medlemmar, men har hittills inte kommit över denna för oss lite magiska gräns.

Det är ju också i mångt och mycket från medlemmarna vi nu får vår information. Genom intervjuer eller genom små artiklar till vår tidning.

Vi hoppas att du som medlem även i fortsättningen kommer på våra arrangemang, så vi kan fortsätta engagera oss i Falsterbonäsets historia.

ChK

Varför blir man

»Förtjust i Vellinge«.

Vellinge kommuns stadsarkitekt Maria Koistinen Hellborg berättar varför man blir »Förtjust i Vellinge«. Ljungkyrkan tisdagen den 19 november kl. 19.00. 40 kr inkl. kaffe och kaka.

Steffensvägen

Sten Broman

namn i sammanhanget är Malmén och Boltenster. Innan järnvägen drogs fram till Skanör och Falsterbo fick man åka diligens från Vellinge till Ljungen. Herman var en tid ordförande i Höllvikens vägförening och vid en vägstämma lär han ha blivit arg och kört ut en deltagare, som varit oförskämnd.

Livet på Ljungen handlade mycket om sol och bad på sommaren och det verkar som man föredrog att hellre hålla till vid Kämpingestranden än mot Höllviken, vilket jag kan förstå från de tillfällen jag besökt och badat i det salta vattnet och promenerat utmed de långa stränderna där nere. När sommarvästerna flyttat till stan, brukade morfar gå ut och jaga och kunde då fälla en och annan hare, i några fall rådjur och fågel. Han trivdes bäst med att pyssla om sitt hus i Höllviken, sköta hönsen och vattna blommor. Av knotiga tallgrenar från heden tillverkade han möbler och andra praktiska tillbehör för hus och trädgård.

Med hjälp av meteorologiska uppgifter kanske det går att bestämma vilket år med mycket snö det kan vara när morfar poserar framför skylten med Steffensvägen på kortet. Ett av de ovannämnda tidigare »fritidshusen« syns med

Det nybyggda »Syllenäs« 1924.

namnet Lillstugan på en bild, som troligen är taget omkring 1920. Yngste sonen Hugo, som studerade till civilingenjör syns där mellan far och mor. Var detta hus låg, har vi ingen aning om men jag kan ana att det är en badhytt, som byggs till och därmed kanske låg närmare Kämpingestranden.

Så långt – så gott. Jag har inget mer att berätta. Mina kusiner, som jag varit i kontakt med vet inte mer och det är ju samma underlag vi förfogar över.

Linköping i februari 2013

John Ericson

Aktie i AB Kämpingebuktens Strandbad.

Sten Broman checkar in och ger igen.

Claes Welwert bidrar med ännu ett härligt minne:

Jag vill ge några minnesbilder från mina somrar som förste portier på Falsterbohus åren 1950-52. Hotellet var vid denna tid internationellt känt och många gäster var utlänningar. Men givetvis kom flertalet från vårt eget land. Som portier hade jag liksom hovmästarna och bartendern ett ordentligt rum på hotellets övervåning. Resten av personalen bodde i de s.k. katakomberna i källarvåningen. Ett undantag utgjorde garderobieren, som valt att bosätta sig i en badhytt, som han prydde med en röd matta.

Vissa gäster njöt av sommaren lugnt och stilla. Så gjorde t.ex. Jacob Wallenberg, som levde som han lärde: »verka utan att synas«.

Fritiof Nilsson Piraten såg man ej heller mycket till, då han varje morgon gick till sina vänner i Skanör. Andra gäster deltog med liv och lust även i det nöjesliv som bjöds. Tisdagsmiddagarna i Casinot var veckans höjdpunkter. Här var då alltid generöst dekorerat med blommor.

En person som då gärna syntes i nöjesviolet var Sten Broman. Han kunde då infinna sig i en egendesignad vit smoking – vid denna tid något mycket ovanligt – och blev gärna medelpunkt vid middagen och den efterföljande dansen. Härtill bidrog hans högljudda tal och yviga gester. Men också att han faktiskt var en god berättare och berömd för sina skrönor.

Vid en av dessa tisdagsmiddagar kom han att träffa samman med ett godsägarpar. Mannen kände han från sin skoltid. Frun kände han igen från en cigarraffär på Värnhemstorget i Malmö där hon varit biträde. Men nu hade hon tydligen gift in sig på ett av de större god-

sen i Skåne. Och det hade inte gått spårlöst förbi. Hennes nedlåtande sätt mot Sten Broman under kvällen undgick inte denne, som dock svalde förtreten och ägnade sin uppmärksamhet åt andra damer. Sten i vit smoking behövde sannerligen inte sakna beundrarinnor.

Vid dansens slut kom emellertid godsägaren fram till honom och inbjöd honom till sitt gods senare i veckan. Sten Broman såg fram emot en god middag och tackade ja. Då frun hör detta, säger hon:

– Ni har väl ingen egen bil. Vi kan skicka en av våra chaufförer och hämta er.

Det gjordes upp om tid för hämtning, och efter en god natt så skildes man åt. Men Sten Broman hade blivit förolämpad och ruvade på hämnd.

Nästa morgon kom han till mig i portierlogen och berättade vad som timat kvällen innan. Han frågade om han kunde räkna med min medverkan i det han nu planerade och om han kunde få låna en pickolo den kväll han var bortbjuden. Svaret på båda frågorna blev ja. Sedan följde underhandlingar med Taxifyg på Bulltofta flygplats. Då det visade sig att det fanns landnings- och startmöjligheter för ett mindre plan på ett fält intill godset, kunde Sten Bromans utstuderade hämnd mot godsägarfrun sättas i verket.

Dagen för middagsbjudningen kom. Broman hämtades som avtalats av en av godsets chaufförer. och fram på kvällen när tydligen mid-dagen avätits, kom telefonsamtalet jag väntat på.

Jag hörde min originelle gäst högt kommendera – det var tydligt att godsägarparet skulle höra samtalet:

– Jean, sänd ett av våra plan för att hämta mig. Men ta ett av de mindre, för ägorna är inte så stora här.

Jag ringde genast upp Taxifyg,

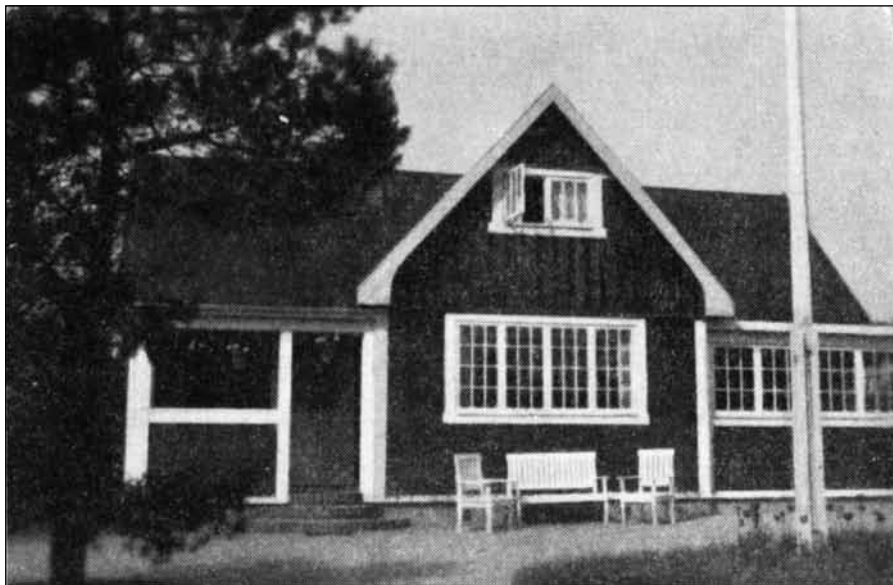
som lyfte med ett plan som planerat. Det landade framför godset. Min pickolo, öppnade flygplansdörren, fällde ner trappan och rullade ut en röd matta. Sten Broman kunde göra en sorti som anstod honom.

Claes Welwert

Se ett klipp med Sten Broman på Öppet Arkiv:

<http://www.oppetarkiv.se/>

Sök: Sten Broman

M. K. G. I:s

stuga vid Höllviksstrandsvägen i Höllviken, erbjuder rekreation med härliga bad åt föreningens medlemmar. Lämplig semesterplats. Pris pr dygn ~~6:75~~. Pr dag ~~0:50~~. Årsavgift i M. K. G. I. kr. 2:—.

Anmälan om vistelse i stugan göres till ~~föreningens kassaförvaltare, fröken E. Barring, Kompanigatan 1, tel. 15260~~, där nyckeln hämtas och avlämnas.

Träning och prov för idrottsmärket anordnas vår och höst. Vidare meddelande genom gymnastikledaren.

Erövra idrottsmärket, det visar god fysisk beredskap.

*Fik. Mundin, Rulsströms Tobaksbutik
Rulsströms 11, Tel. 28971.*

Villan som efterlystes i *På Ljungen* nr 51, är belägen på Höllviksstrandsvägen 27. Exteriören är densamma som när huset byggdes. Färgen var då den traditionella bruna (trätjära blandat med kokt linolja) med vita knutar och vindskivor och svart papptak som fick tjäras regelbundet. Huset gick under namnet gymnastikvillan.

Det var ett antal (ca 15) kvinnliga gymnaster från Malmö som bildade M.K.G. (Malmö Kvinnliga Gymnastik och Idrottsförening) som stod bakom detta projekt. De

köpte tomten på 2 500 kvm för 25 öre per kvm och lät bygga huset omkring 1925. Min moster, Thea Brundin, född 1889, var en av dem. Mina föräldrar köpte tomten intill Höllviksstrandsvägen 25 B, 1928. Det är märkligt att dessa två hus fortfarande har den ursprungliga exteriören kvar.

Om vi tänker tillbaka till år 1925, måste detta, att ett antal kvinnor går samman och köper tomt och bygger hus, varit en stor sensation.

Med vänlig hälsning!
Arne Gleerup. Ljunghusen

Lunch på Falsterbohus någon gång på 1910-talet

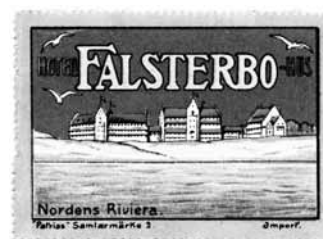
Detta lilla axplock från min far Gösta Öbergs (1903-1985) memoarer ger oss en liten glimt av hur det kunde se ut på Falsterbohus på den tiden då folk klädde sig med stil.

»Min far (Knut Öberg 1876-1957) hade en kusin, som hette Nils Egarth. Han var en ganska välkänd advokat i Malmö och han hanterade bland annat juridiska frågor i samband med försäljning av de stora villorna i närheten av Falsterbohus. En gång, när han hade ett ärende dit, så fick han bilskjuts av min far, som vid denna tid både sålde och körde Adler-bilar. Då ärendet var avklarat skulle lunch intas på Falsterbohus och jag fick då följa med.

När vi kommit in i foajén hejades vi emellertid av hovmästaren, som påpekade att man förväntade sig att alla lunchgäster skulle vara iklädda frack. Det löste sig dock på så sätt att den legendariske hotellinnehavaren Moje Björkman, som kände både min far och Nils Egarth, lovade att vi skulle få ett bord. En skärm bars in i stora matsalen närmast utgången till köket, och bakom denna skärm kunde vår lunch avnjutas. Det fanns en liten springa i skärmen där jag kunde se ut över hela matsalen. Alla bord var upptagna. Det jag särskilt kommer ihåg var att alla matgästerna var mycket finklädda men kanske en aning överviktiga.«

Göran Öberg

Till höger: En bild på undertecknad (längst ner till vänster), som också var på Falsterbohus men 56 år senare. Bara för att visa att en senare generation av släkten Öberg slapp skärm till förmån för någon flicka med charm.

Tennisbal på Falsterbohus

◀ Operettprimadonnan Maj Lindström skålar i champagne för midsommaren tillsammans med direktör Björn Andersson, Malmö.

Doktor Thomas Sweger dansar afrikanskt med Margaretha Wahlén.

Fru Silvia Westrups fascinerande midjehål beundras av friherre Peder af Ugglas, t.v., och docent Olle Malmberg. ▼

Leila Sjögren från Trelleborg utmanar den svenska elitduon Christer Holm och Jan-Erik Lundqvist på en match.

I vimlet sågs med stud Elisbeth Fagerholm och tandläkaren Ove Ramel.

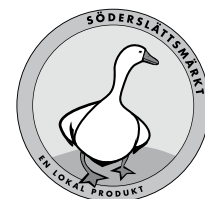

Den svenska tenniseliten var i midsommar mangrant representerad vid Sveriges största fest för den vita sporten.

Över tvåtusen gäster firade midsommarafton på Falsterbohus med tennisspelare från hela Sverige. Bland de prominenta gästerna märktes våra internationella storspelare Jan-Erik Lundqvist och Christer Holm. De tvingades dock lämna festen tidigt eftersom de redan på midsommardagen skulle tävla i den traditionella tävlingen Midsommarspelen som

anordnas av Skånör-Falsterbo tennisklubb. Sven Davidsson skulle också varit med i tävlingen, men måste lämna återbud, då han fått en handskada. Skånes egen tennispåläggskalv Kenneth Andersson, som för närvarande tjänar kronan, lämnade återbud i sista stund. Nästa år ämnar tennisklubben slå på stort och göra sin tävling till en internationell drabbning.

◀ Ljunghusenmästaren företagsekonom Göran Öberg, t.v., trivdes bra i sällskap med Berit Carlsson och Christer Holm.

På Ljungen ges ut av
KULTURFÖRENINGEN
CALLUNA

Styrelse

Ingemar H. Johansson
Christian Kindblad
Eila Mårtensson
Bertil Björck
Rune Bengtsson
Thomas Törnqvist
Lars Melin

Redaktör

Christian Kindblad, *ch*
christian.kindblad@telia.com

Ansvarig utgivare

Ingemar H. Johansson, *ihj*
calluna@tele2.se

Grafisk form

Christian Kindblad

Tryck

Holmbergs, Malmö

Adress

Kulturföreningen Calluna
Västra Mölledalsvägen 18
236 34 Höllviken
040-45 11 48

Callunas hemsida
www.calluna.nu

Medlemsskap

Sätt in 150 kr på vårt konto
plusgiro 250862-0

Tidningen utkommer
med 3-4 nummer per år.

Återge gärna våra artiklar
men ange alltid källan.

Ljung, Calluna vulgaris

KULTURFÖRENINGEN
Calluna
DÅ OCH NU PÅ LJUNGEN

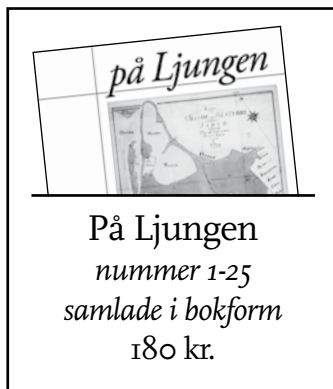
Skollovskolonierna på
Ljungen
av Ingemar H Johansson
130 kr.

Falsterbohus
–med tårna i sanden och
klackarna i taket
180 kr

Kämpinge
av Ingemar Johansson
och Christian Kindblad
170 kr.

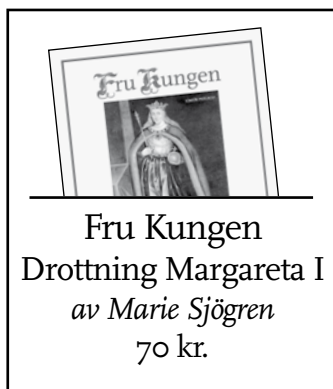
På Ljungen
nummer 1-25
samlade i bokform
180 kr.

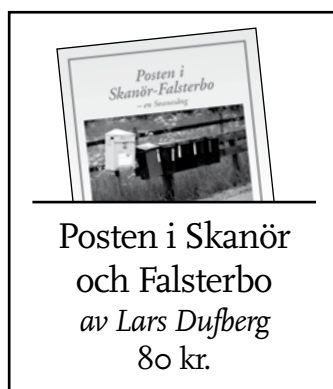
På Ljungen
nummer 26-40
samlade i bokform
180 kr.

Skanör och
Falsterbos historia
från A till Ö
av Christer Melin
95 kr.

Fru Kungen
Drottning Margareta I
av Marie Sjögren
70 kr.

Posten i Skanör
och Falsterbo
av Lars Dufberg
80 kr.

Från Sillabör
till Snabbköp
av Ingemar Johansson
och Christian Kindblad
160 kr. Nu 100 kr.

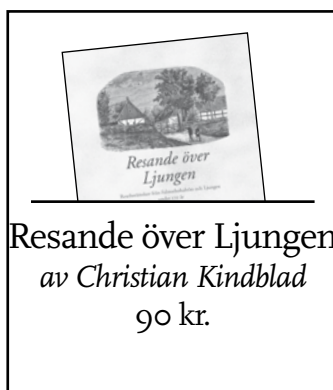
Tåget har gått!
av Christian Kindblad
50 kr.

Historier från
Skanör
av Anders Carlsten
130 kr.

Stinsen i
Falsterbo
av Stig Mårtensson
125 kr.

Resande över Ljungen
av Christian Kindblad
90 kr.

Ett stycke
kanalhistoria
av Sven Lundström m.fl.
50 kr.

Höllviken
– bilder och minnen
från förr
125 kr.